

Průzkum o podpoře kojení v porodnicích v letech 2014-2017

Bližší informace o průzkumu a další výsledky najdete na našich webových stránkách (www.sestinedelky.cz/pruzkum-o-kojeni/).

1.1 Podpora kojení v Nemocnici Na Bulovce

Nemocnice Na Bulovce **nemá** certifikát Baby-friendly Hospital.

- celkem odpovědí: **61**
- celkem komentářů (se svolením je zveřejnit): **29**
- většina respondentek rodila **vaginálně** (81,9 %)
- většina dětí byla **donošená** (91,8 %)

Shrnutí výsledků

Jednotlivé výsledky (v tabulkách, vč. rozdělení podle let) uvádíme níže.

Přestože téměř polovina respondentek uvádí, že jim personál dokázal pomoci s kojením, z jejich odpovědí zároveň plyne, že **porodnice zcela nenaplnuje 10 kroků k úspěšnému kojení.**

Informovanost

Přes 2/3 respondentek nedostalo informaci, kam se po porodu mohou obrátit o pomoc s kojením. Přes **polovinu respondentek nedostalo** do 6 hodin po porodu informace o kojení a nebyla jim nabídnuta pomoc s kojením. Přes **40 % respondentek nedostalo** informace o tom, jak vypadá správná poloha a správné přísátí miminka. **Více než polovině respondentek personál neukázal**, jak během kojení poznat, zda miminko skutečně pije z prsa.

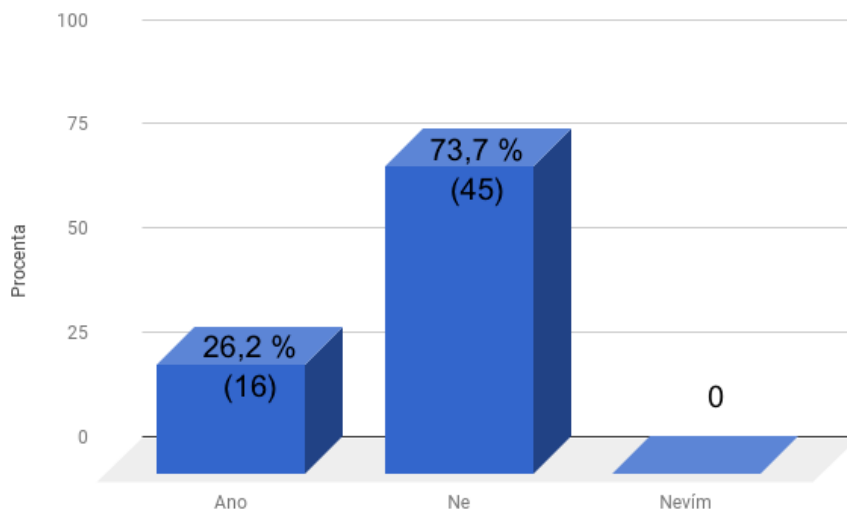
Přes 80 % respondentek nebylo informováno o důležitosti kontaktu kůže na kůži.

Dvěma ženám (5 %) personál odnesl dítě během jejich pobytu v porodnici, aniž by o tom věděly.

Kontakt s dítětem a rooming-in

Většina respondentek **nebyla** hned po porodu s miminkem kůže na kůži alespoň po dobu jedné hodiny (viz graf 1).

Graf 1: Byla jste hned po porodu s miminkem v kontaktu kůže na kůži a pokračoval tento kontakt nepřerušovaně alespoň hodinu?

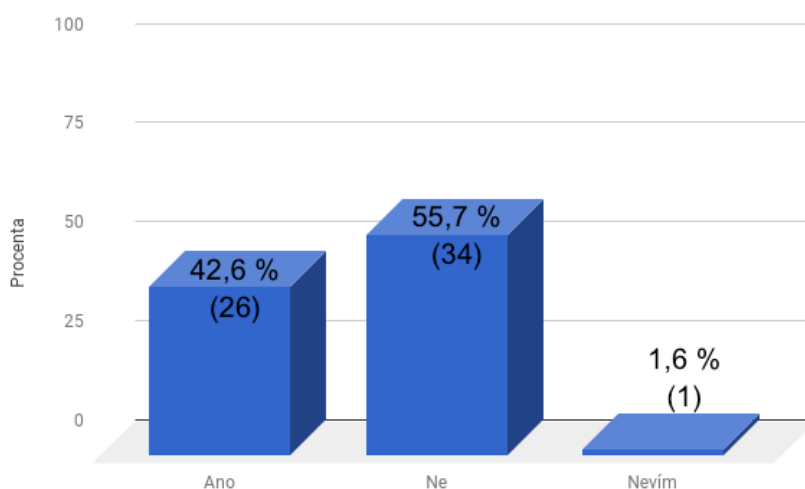

Přes 80 % respondentek nebylo na pokoji s miminkem neustále v režimu rooming-in už od příchodu z porodního sálu. **Téměř 2/3 žen nebyly** s miminkem na pokoji během všech nocí, které strávily v porodnici. Více než 2/3 respondentek uvádí, že personál **nepovažoval** za samozřejmé, aby byly s miminkem v jedné posteli.

Dokrmování umělým mlékem, použití lahve a dudlíku

Přes 40 % dětí bylo dokrmováno umělým mlékem (viz graf 2). **Přes 1/5 matek** dokrmovaných dětí nebyl osvětlen důvod, proč se tak stalo. **Necelých 10 % žen** uvádí, že na ně byl vyvíjen nátlak, aby dítě dokrmovaly. **Téměř pětina respondentek** uvádí, že jejich dítě bylo dokrmováno umělým mlékem bez jejich informovaného souhlasu. **Téměř 10 % respondentek** se o dokrmu dozvědělo až poté, co bylo dítě dokrmené.

Graf 2: Bylo Vaše miminko dokrmované umělým mlékem?

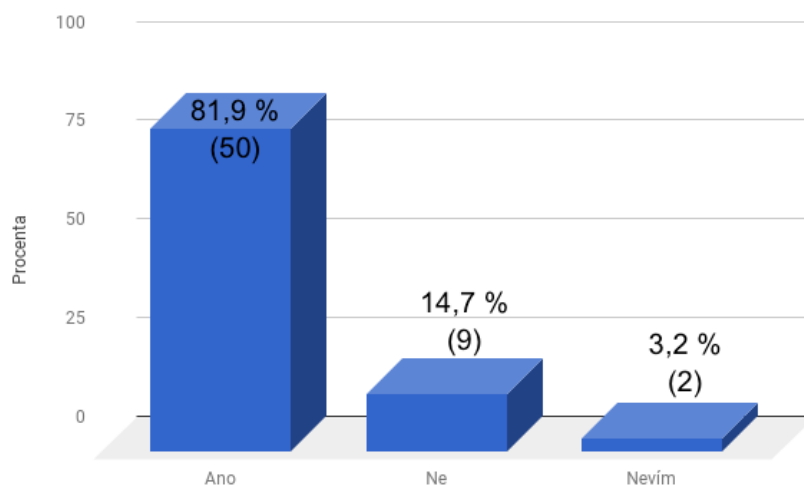

11 % dětí bylo krmeno z lahvičky. Většinu respondentek, které dítě dokrmovaly, ukázal personál, jak to dělat bez lahvičky a naučil je, jak tento způsob efektivně využívat. Téměř čtvrtina žen dostala od personálu návrh použít dudlík, nebo byl jejich miminku podán bez jejich souhlasu.

Časování krmení

Přes 80 % žen nedostalo informaci, že má kojit dítě tak často, jako miminko nebo ona chce. **Většina respondentek dostala** od personálu informaci, že má kojit podle určitého časového rozvrhu nebo že má kojit jen určitý počet minut (viz graf 3).

Graf 3: Dostala jste od kohokoliv z personálu informaci, že máte kojit podle určitého časového rozvrhu nebo že máte kojit jen určitý počet minut?

Stručné shrnutí komentářů

Všechny komentáře, u nichž máme svolení je zveřejnit, najdete na konci.

Některé respondentky byly **spokojené s přístupem personálu** (viz např. „*Sestřička byla vnímavá a snažila se mi pomoci.*“; „*Se vším mi poradili a pomohli.*“; „*V porodnici byl moc ochotný personál a rád pomohl*“; „*Hodnotím kladně.*“). Jedna žena si výslovně chválí **vrchní sestru** (komentář č. 4, 2014).

Jiné ženy vyjadřují **určité výhrady nebo nespokojenost** (viz např. „*Všichni byli moc milí, ale ohledně kojení se nám nikdo moc nevěnoval.*“; „*Sestry mi nebyly moc schopné a ochotné pomoci*“; „*Zdravotní sestry až na jednu nedokázaly ukázat, jak se má kojit.*“; „*Ukázána jen jedna poloha kojení*“; „*Ze strany sester žádný zájem, žádná informovanost, žádná péče.*“). Jedna z respondentek otevřeně uvádí, že by **jen s pomocí porodnice nikdy kojila** („*Kojení jsem se musela naučit až doma sama i za pomoci laktační poradkyně*“).

šestinedělky

Několik žen zmiňuje **přeplněnost porodnice**, jejímž důsledkem je zřejmě nedostatek času věnovat se šestinedělkám, nebo jim včas přinést dítě (komentáře č. 23, 2016, a č. 27, 2017). Jedna žena zmiňuje, že problém s kojením nastává **v době oběda**, kdy personál potřebuje, aby se ženy rychle najedly a bylo možno odnést jídelní podnosy. Je pak tedy nutno přerušovat kojení (komentář č. 10, 2015).

Opakuje se mj. **téma bondingu**:

- „*Po porodu jsem chtěla, aby mi miminko přiložili na břicho, dělají to ale jen na krátkou dobu (museli malou odsát a zahřát).*“ (komentář č. 22, 2016)
- „*Bonding v porodnici nefunguje, resp. dítě přiloží na pár minut.*“ (komentář č. 27, 2017)
- „*Pro mě jako pro ženu, která porodila císařským řezem, byl velký problém se ke svému dítěti vůbec dostat. Musela jsem se sama aktivně zasadit o to, aby mi dítě bylo přineseno na JIP alespoň k přiložení, aby se alespoň jakž takž rozběhla laktace [...]. O kontaktu kůže na kůži první dva dny nemůže být ani řeči, na JIP děti přes noc vůbec nevozí, poslední přiložení je někdy ve 22h a pak až v 6 ráno.*“ (komentář č. 29, 2017)

V porodnici se děti **vází před kojením a po něm** (viz komentáře č. 3, 2014, a č. 23, 2016).

Odpovědi rozdělené dle roků

1. Jak se dítě narodilo?

	Vaginálně	Císařem
2014	10	4
2015	9	3
2016	22	1
2017	9	3
Celkem	50	11

2. Narodilo se miminko po 37. týdnu těhotenství?

	Ano	Ne
2014	13	1
2015	10	2
2016	22	1
2017	11	1
Celkem	56	5

3. Přišel k Vám někdo z personálu nejpozději 6 hodin po porodu, aby Vám poskytl informace o kojení a nabídl Vám pomoc s kojením?

	Ano	Ne	Nevím
2014	4	9	1
2015	4	8	0
2016	8	14	1
2017	7	5	0
Celkem	23	36	2

4. Byla jste hned po porodu s miminkem v kontaktu kůže na kůži a pokračoval tento kontakt nepřerušovaně alespoň hodinu?

	Ano	Ne	Nevím
2014	2	12	0
2015	3	9	0
2016	6	17	0
2017	5	7	0
Celkem	16	45	0

5. Dostala jste informace o tom, jak vypadá správná poloha a správné přísátí miminka? (Uveďte "ano", pokud Vám personál tyto informace nabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem. Uveďte "ne", pokud Vám personál tyto informace nanabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem.)

	Ano	Ne	Nevím
2014	4	10	0

šestinedělky

2015	9	3	0
2016	19	4	0
2017	2	10	0
Celkem	34	27	0

6. Ukázal Vám personál, jak během kojení poznáte, zda miminko skutečně pije mléko z prsa? (Uveďte "ano", pokud Vám personál tyto informace nabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem. Uveďte "ne", pokud Vám personál tyto informace nanabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem.)

	Ano	Ne	Nevím
2014	1	13	0
2015	7	5	0
2016	8	13	2
2017	7	5	0
Celkem	23	36	2

7. Dokázal Vám personál pomoci s kojením?

	Ano	Ne	Nepotřebovala jsem pomoc	Nevím
2014	2	5	7	0
2015	6	3	3	0
2016	14	2	7	0
2017	7	3	2	0
Celkem	29	13	19	0

8. Bylo Vaše miminko dokrmované umělým mlékem?

	Ano	Ne	Nevím
2014	4	9	1
2015	7	5	0
2016	12	11	0
2017	3	9	0
Celkem	26	34	1

9. Bylo Vaše miminko dokrmované umělým mlékem bez Vašeho informovaného souhlasu?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmané	Nevím
2014	4	0	9	1
2015	2	4	5	1
2016	4	6	11	2
2017	2	1	9	0
Celkem	12	11	34	4

10. Stalo se, že Vaše miminko bylo dokrmované umělým mlékem a Vy jste se o tom dozvěděla až poté, co bylo dokrmované?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmované	Nevím
2014	0	4	9	1
2015	1	5	5	1
2016	3	7	11	2
2017	2	1	9	0
Celkem	6	17	34	4

11. Pokud bylo dítě dokrmované, byl Vám osvětlen důvod, proč se tak stalo?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmované	Nevím
2014	4	1	9	0
2015	5	2	5	0
2016	9	2	11	1
2017	2	1	9	0
Celkem	20	6	34	1

12. Byl na Vás vyvíjen nátlak, abyste miminko dokrmovala?

	Ano	Ne	Nevím
2014	2	12	0
2015	3	8	1
2016	0	21	2
2017	1	11	0
Celkem	6	52	3

13. Byla jste personálem informovaná o důležitosti kontaktu kůže na kůži s miminkem během pobytu v nemocnici?

	Ano	Ne	Nevím
2014	6	8	0
2015	1	11	0
2016	0	22	1
2017	2	10	0
Celkem	9	51	1

14. Považoval personál za samozřejmé, že jste s miminkem v jedné posteli?

	Ano	Ne	Nevím
2014	1	11	2
2015	0	6	6
2016	1	21	1
2017	1	10	1
Celkem	3	48	10

15. Byla jste na pokoji s miminkem neustále v režimu rooming-in už od příchodu z porodního sálu?

	Ano	Ne	Nevím
2014	2	12	0
2015	2	9	1
2016	3	20	0
2017	3	9	0
Celkem	10	50	1

16. Odnosl personál miminko během Vašeho pobytu, aniž byste o tom věděla?

	Ano	Ne	Nevím
2014	2	12	0
2015	0	11	1
2016	0	23	0
2017	0	12	0
Celkem	2	58	1

17. Bylo s Vámi miminko na pokoji i během všech nocí, které jste strávila v porodnici? (Uveďte "ne" i v případě, že šlo jen o jednu noc.)

	Ano	Ne	Nevím
2014	6	7	1
2015	4	7	1
2016	7	16	0
2017	5	7	0
Celkem	22	37	2

18. Dostala jste od personálu informaci, že miminko máte kojit bez omezování délky kojení tak často, jak miminko nebo Vy chcete?

	Ano	Ne	Nevím
2014	2	12	0
2015	2	10	0
2016	3	19	1
2017	3	9	0
Celkem	10	50	1

19. Dostala jste od kohokoliv z personálu informaci, že máte kojit podle určitého časového rozvrhu nebo že máte kojit jen určitý počet minut?

	Ano	Ne	Nevím
2014	12	1	1
2015	8	3	1
2016	20	3	0

šestinedělky

2017	10	2	0
Celkem	50	9	2

20. Dostala jste od personálu nemocnice návrh na použití dudlíku nebo byl Vašemu miminku podán bez Vašeho souhlasu?

	Ano	Ne	Nevím
2014	9	5	0
2015	0	12	0
2016	4	19	0
2017	2	10	0
Celkem	15	46	0

21. Bylo dítě krmeno z lahvičky?

	Ano	Ne	Nevím
2014	1	11	2
2015	2	9	1
2016	2	21	0
2017	2	10	0
Celkem	7	51	3

22. Pokud bylo Vaše dítě dokrmované, ukázal Vám personál, jak to dělat bez lahvičky a naučil Vás, jak tento způsob efektivně používat?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmované	Nevím
2014	3	1	10	0
2015	6	1	4	1
2016	11	1	11	0
2017	2	1	9	0
Celkem	22	4	34	1

23. Dostala jste od personálu informace, kam se po porodu můžete obrátit o pomoc s kojením?

	Ano	Ne	Nevím
2014	4	10	0
2015	2	8	2
2016	6	16	1
2017	3	8	1
Celkem	15	42	4

Komentáře (očíslované, bez jazykové korektury)

2014

1. První den a noc jsem kojení vnímala jako středovou záležitost. Následně přišla do služby moje známá, která mi pomohla.
2. První syn, naštěstí kojení bez problémů. Doporučovaný počet minut kojení kvůli zvykání bradavek dodržovaný jen částečně.
3. Nakojit nutné množství při vážení a v klidu se rozkojit doma.
4. Nic mě tam nenaučili, pouze vrchní sestra byla velmi ochotná a ráda pomohla, ukázala. Kojení jsem se musela naučit až doma sama a i za pomoci laktiční poradkyně.
5. Vyčítání příkládání na požádání se slovy, že už mám opět dítě na prsu a budu mít rozžuzlané bradavky. Vyčítání kojení podle potřeb dítěte a nerespektování jimi určených postupů podle hodin. Vyčítání přítomnosti miminka v posteli matky. Absolutní nerespektování potřeb dítěte-ukončit kojení, dítě nechat prohlédnout apod. Zastrasování úbytkem váhy dítěte, byť bylo v normě 10% úbytku váhy po porodu. Celkově upření rodičovské zodpovědnosti a stavění matky do podřízené pozice.
6. Nic stresového, v pohodě, byl na to klid.

2015

7. Nechci kojít, nekojila jsem v porodnici.
8. Nevím, zda jsem měla štěstí na personál, ale byla jsem spokojená. Sestřička byla vnímavá a snažila se mi pomoci, v porodnici jsem s kojením a přístupem k němu neměla problém.
9. Otřes.
10. Sestřičky ochotné, podporovaly mne, měla jsem málo mléka, dítě nepřibíralo. Měla jsem velmi těžký porod, takže pokud dítě se mnou nebylo první noc na pokoji, tak to nevnímám jako něco špatného, nezvládla bych se o něj postarat. Navíc nás v té době rodilo hrozně moc, takže sestřičky dělaly, co mohly. Co nebylo v pořádku, pokud si miminko řeklo o jídlo v době oběda, kdy na Vás tlačila sanitářka, že se musíte jít najíst, aby mohla ty podnosy odvézt, takže jste musela přerušit kojení a jít se honem najíst. Tak tohle mi v pořádku nepřišlo. Není to tak, že bych se musela zlobit na ni. Byla to systémová záležitost, která prostě byla takhle špatně nastavená.
11. První den JIP - naprosto nesoukromé, nepříjemné. Další dny na nadstandardu vše v pořádku.

12. Ze strany sester žádný zájem, žádná informovanost, žádná péče. Až třetí den začal doktor prudit, kvůli ubývání váhy a nutit dokrm. Jelikož jsem věřila sobě, malou často přikládala, tak jsem se v pohodě rozkojila a šla domů třetí den, byť jsem si musela vyžádat reverz, neboť oni by si nás tam nechali a chtěli dát dokrm. Mamince vedle dali kloboučky, že má špatná prsa, dítě na kloboučky nechtělo, takže horor. Obrovský problém byl, když jsem chtěla být přítomna prováděným vyšetřením dcery. Nepříjemné pro ně bylo nést dítě v ruce nebo jakkoli mimo jejich vozík. Gynekolog na oddělení šestinedělí arogantní, necitlivý. Nemocniční strava (Aramark) byla nejhorší, co jsem v dospělosti jedla.

2016

13. Naprosto v pořádku, se vším mi poradili a pomohli.

14. Měla jsem komplikovaný porod, malou ihned poporodu odvezli na JIP do jiné nemocnice. Skoro jsem ji ani neviděla. Naštěstí ještě ten den ji přivezli zpět na JIP na Bulovku. Moc jsem chtěla kojit, přisátí jsme zkoušeli až druhý den ráno, ale malá se nechtěla přisát. Nakonec se zadařilo a měla jsem obrovskou radost. Asi třetí den se mi spustila laktace, prsa se mi nalila, mléka bylo mraky a malá se nešlo přisát. Navíc se jí trochu spustila žloutenka. Připadala jsem si bezradně, sestry mi nebyly moc schopné a ochotné pomoci. Nakonec mi dali kojící klobouček. Malá se přisála a byla schopná se nakojit. Kloboučku jsme se zbavili až po 6 týdnech za pomoci laktační poradkyně.

15. Syn silná žloutenka, proto jsme nebyli spolu na pokoji, ale byl 4 dny na fototerapii. Takže kojen v intervalech, případně ho přivezli.

16. Špatné. Přesný časový odstup, dodržování časového limitu na prse. Vedela jsem, že je to špatně, těžko se mi bojovalo s personálem. Nechtěli to pochopit. Hrozný zážitek.

17. Naštěstí nám to docela šlo, ale kdyby ne, k ruce byly laktační poradkyně.

18. Kojení bylo bolestivé, popraskaly mi bradavky.

19. Ukázána jen jedna poloha kojení. Jinak nám strčily brožurku, ať si to nastudujeme doma.

20. Takže nakonec jsem kojila 9 měsíců a jsem na sebe patřičně hrdá :-), ale hlavně asi díky své vůli a rozhodnutí, že chci pro malého to nejlepší a prostě kojit budu, i když to bolí a mléka mám málo. Ale na Bulovce mi s tím nijak zvlášť nepomohli a v propouštěcí zprávě píšou, že je syn plně kojený.

21. Syn byl se mnou na pokoji, krmila jsem dle jeho potřeb. Až když byl 2 dny pod "sluníčkem" kvůli novorozenecké žloutence, chodila jsem si pro něj v určitý čas. A nebo byl sestrami přivezen, pokud se vzbudil dřív.

22. Bylo to pro mě něco neznámého - první dítě, bylo fajn, že sestřičky z novorozeneckého oddělení byly na stejném patře jako oddělení šestinedělí a mohla

šestinedělky

jsem přijít kdykoli se na cokoli zeptat, ukázat, jak kojím a jestli to dělám správně - technika, poloha, atd. Po porodu jsem byla dvě hodiny s miminkem a během této doby jsem zkoušela malou přikládat k prsu, aby se přisála. Povedlo se jí to okamžitě a je možné, že i to mi pomohlo nastartovat kojení. Jen je škoda, že toto nikdo rodičkám neřekne. Já to věděla od porodní asistentky z porodních kurzů. Jinak po porodu jsem chtěla, aby mi miminko přiložili na břicho, dělají to ale jen na krátkou dobu (museli malou odsát a zahřát), ale i tak to také mohlo kojení podpořit, jsem vděčná i za tu chvilku, bylo to nádherné. Jinak teď je malé 10 týdnů a plně kojíme a doufám, že dlouho ještě budeme :)

23. Kojení jsem vnímala velmi stresově. Jako prvorodička jsem pořádně nevěděla jak na to, maličký se přisál, ale byl spavý, takže moc nepil, tím hodně shodil a museli jsme dokrmovat, vážit před a po, což bylo také velmi stresující. Snažila jsem se ho mít co nejvíce u prsa, ale to mi pak bylo řečeno že to také není dobře. Nakonec to tedy byl kolotoč kojení, vážení, trocha spánku a tak pořád dokola. Prsa jsem měla nalitá mlékem až k prasknutí, bolela, byla horká. Sestřičky se mi pokoušely pomoci (první den po porodu), ukázat a tak, ale bohužel jsem rodila v období, kdy byla porodnice přeplněná, takže nás bylo opravdu hodně (okolo 40), proto nedostatek času na všechny maminky připisují přeplněnosti, jinak byly úžasné. S kojením jsme bojovali dlouho, malý prostě nesál, ale nakonec za podpory laktační poradkyně jsme se rozkojili a kojím do dnes (malý 8,5 měsíce)

24. Všichni byli moc milí, ale ohledně kojení se nám nikdo moc nevěnoval.

2017

25. V porodnici byl moc ochotný personál a moc rád pomohl, kterékoli mamince. Pokud i přes všechny "možnosti" (změna různých poloh při kojení, různé doby apod.) některé mamince nešlo kojení, byl s nimi konzultován další postup (dokrmování, nebo umělé mléko) - personál jim poskytl i "psychickou" podporu apod. Co se týká kojení v této porodnici nelze tomu nic vytknout.

26. Hodnotím kladně.

27. Zdravotní sestry až na jednu nedokázaly ukázat, jak se má kojít. Dostaly jsme brožurky a asi 2 min. instruktáž a měly jsme si kojení zkoušet samy na pokoji. Jedna sestra se mi dokonce vysmála, když jsem jí řekla, že si doma na pomoc zavolám laktační poradkyni. Jedna jediná sestra byla zlatá a vše mi ukázala a vysvětlila, držela jsem se jí, než jsem se kojení jakž takž naučila :) I tak jsem odcházela domů s rozpraskanými bradavkami, ale to jsem dopadla ještě dobře. Bohužel bonding v porodnici nefunguje, resp. dítě přiloží na pár minut, o pomoc s kojením na porodním sále jsem si řekla. A bohužel když jsem rodila, byla porodnice plná a malou jsem dostala až druhý den ráno, což mě tedy nesmírně štvalo a štve doteď.

28. Kojení v porodnici vnímám jako přirozenou věc.

29. Byla jsem už třetírodička a své předchozí děti jsem kojila bez problémů, nicméně pro mě jako pro ženu, která porodila císařským řezem, byl velký problém se ke svému

šestinedělky

dítěti vůbec dostat. Musela jsem se sama aktivně zasadit o to, aby mi dítě bylo přineseno na JIP alespoň k přiložení, aby se alespoň jakž takž rozběhla laktace a vůbec celý ten systém s JIP je podle mě pro ženy po císařských řezech velký problém. co se separace týče! O kontaktu kůže na kůži první dva dny nemůže být ani řeči, na JIP děti přes noc vůbec nevozí, poslední přiložení je někdy ve 22h a pak až v 6 ráno, po přesunu na normální oddělení šestinedělí už začíná systém rooming in a to už bylo mnohem lepší, to už nám vlastně všichni "dali pokoj" a dokonce, když jsem sama podle vlastních nabytých informací ležela s miminkem na pokoji v kontaktu kůže na kůži a sestra, která kontrolovala miminko nás takhle našla, tak to pozitivně ocenila, což je skvělý. Taky tam už šlo i si prosadit, že jsem si mohla miminko nechat přes noc u sebe a kojit ho podle potřeby. Asi i vzhledem k tomu, že jsem obě dvě své předchozí děti kojila, tak nikdo neměl potřebu poskytovat nějaké informace typu "kojíte moc dlouho" nebo "nekojte ho furt". Nicméně společný pobyt s miminkem v jedné posteli gynekologické sestry nepodporovaly a nedoporučovaly a ty postele opravdu byly hodně úzké a hodně vysoké, takže společné spaní v posteli jsem v porodnici nepraktikovala, přišlo mi to opravdu nebezpečné, co se pádu z postele týká.